

Julesz János

Konyhámba ventilátort ruháztam be, és nézzétek, megfiallott (1–5.)

1. Mint bolygó portugál

Ventilátor az ablak előtt. Csóválja fejét, és rá sosem unva csak ismételteti újra meg újra fél napon át, sőt hogyha bekapcsoltan feledem, tán túl az időtlen időknek idétlen végezetén is balról jobbra, meg újfent visszafelé gyakorolva azt az egyetlen mozdulatot, mely a tiltakozásé, és amit egykori haszna reményében beletáplált régen csődbe jutott gyártója, ki nem tehet arról, hogy más kunsztra e szerkezetet már nem tanította, merthogy a legfelső emeletről dobta magát le szégyenből fakadó ötlettel az utcai köre. Szétfreccsent hasa alja szalonnáján nyalakodtak jó szimatú macskák és kóborló kutyafalka. Aztán jött csak a tréler, tartályos locsolóval... Júliusi hőség ellen ugyan mire jó ez a szellő? Csüggetegen forgatja szobám állott levegőjét. Hőérzetre hatással nincsen. A homlokom izzik. Hipnotikus tagadását átveszi tőle a tarkóm. Lázhullám ragad el, mint néhai *Vasco da Gamát*. Értem. Örök bolygópályára taszít a *Remény Fok*.

**

2. Szapphó a ventilátor előtt

Pálmalombbal hajladozó leányok hült helyén már váltakozó feszültség hajtja lélek nélkül a gép lapátját körbe forogni.

*

Villanyórám jelzi a tartozásom,
és az áramdíjat a cég behajtja
banki számlámról negyedévre bontva
úgy, ahogy illik.

*

Zümmögését szokja fülem, nem érzi.
Combtövében fű sose nőtt, se hónalj-
szőre nincsen. Pézsmaszagot nem áraszt
hívogatóan.

*

Persze jó, hogy semlegesen tekint rám.
Nincs szemében undorodás irántam.
Gondolatban meg nem irigyli tőlem
vágya világát.

**

3. Shakespeare a ventilátorba bámul

Mint hetyke csöpp ficsúr, csípőre tett
kézzel forog hosszanti tengelyén.
Lapátja körbe jár, és módfelett
szorgalmasan sóhajtozik felém.
Kretén, se kerge nem vagyok; tudom:
voltok és némi *amper* kergeti
e ciklikusra tervezett úton,
s hogy ellenállás alig fékezi.
Nem gondolom ugyan, ámde hiszem,
hogy készítése immár meg nem áll
még akkor sem, ha megpihenne bár,
mert hajtója nem cink- és rézelem,
s hogy lenge léggel küldi áramát,
mely rám irányul, soha ellenem.

**

4. François Villon irigyli a ventilátoromat

Konyhámnak ajtajában áll.
Rábök a krumplimaradékra,
mint aki régen nem zabált:
– Adjál! Ne lökjed a moslékba!
A gyomrom bűzös vályogtégla.
Nálad bőfizni sem merek.
legfeljebb loppal néha-néha,
mert lebuktat egy szélkelep.

*

Rossz lőrebor és éhhalál
veti be csontvázam a sírba.
De itten szemem-szám eláll,
és folyvást elfakadok sírva,
ha rá gondolok: nem lesz nyírfa
ládám, csak falevél fedez,
mely Ádám pöckén addig bírta,
míg el nem fújta szélkelep.

*

A nyár aszalni visszajár.
Telente fázom fogvacogva.
Rajtad olyankor prémkabát,
s van, kinek verset mondjál tollba;
nekem fityingem sincs sehonnan
villanyra, te meg szenderegysz
a napsütésből kiragyogva,
hisz eldajkál a szélkelep.

*

¹ A szadizmusnak nevét adó de Sade márki Hugues de Sade feleségének, vagyis Petrarca Laurájának 400 évvel későbbi leszármazottja volt.

Doki! Léghondi ablakodban,
vagy ventilátor, s te mered
pofád kinyitni nyomorodra?
Te, kelekótya szélkelep!

**

5. A ventilátor mint nőideál

Következő kísértetem *Francesco
Petrarca*. Daloskönyvét bedzsként hordja.
Bort szimatolni érzékeny az orra,
s a lányok illatára is. *Trecento*.

*

Legyezőcskémet dicséri *crescendo*.
Hozzát *pianissimó*ban szólva,
majd felerősít leküldvén torokra
a vocét, s hajlítja *diminuendo*:

*

– Masinád filigrán, mint drága Laura,
ki tizenegyszer fogant Sade urától,
de belehalt e verses vonzalomba.

*

Úgy volt vele, a költő majd kilábol
a szenvedélyből; s rálegyintett arra,
hogy mi sarjad saját *szadizmusából*¹.

***

Szeged, 2017. április

Hegyi falu